

Rekommandation 11/2025
Forslag A 1995/UKK
Behandles af Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden

Bet over svar på rek 11/2025

Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden foreslår, at Nordisk Råd tager svar på rekommandation 11/2025 hvad angår Public service-medier til efterretning og anser den som *færdigbehandlet* for rådets vedkommende.

Baggrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd anbefaler Nordisk Ministerråd

- at public service-medier i Norden ytterligare utreder möjligheten att synliggöra andra nordiska länders utbud i sina kanaler
- at public service-medier, då det är ändamålsenligt till exempel genom undertexter på andra nordiska språk, bidrar till ökad språkförståelse i Norden

Svar fra Nordisk Ministerråd

Nordiska ministerrådet för kultur tackar utskottet för rekommendationerna om public service-medier. Starka och oberoende medier är en förutsättning för en välmående demokrati. Ett grundläggande förhållningssätt till public service i Norden är att dess integritet och redaktionella oberoende ska säkras, så att verksamheten kan bedrivas självständigt i förhållande till ekonomiska och politiska intressen.

Public service-bolagens uppdrag varierar något mellan länderna. De regleras generellt i lagstiftning samt i fleråriga sändningstillstånd, beslut om public service-uppdrag eller avtal, varav några också innehåller skrivningar om hur innehållet från och om Norden ska förmedlas. Avtalen är inte detaljstyrande: i enlighet med principen om armlängds avstånd har mediebolagen ett stort utrymme för att själva besluta om det innehåll de förmedlar.

Frågan om public services roll och uppdrag är viktig och aktuell och diskuteras flitigt i de nordiska länderna. Här finns goda möjligheter till samarbeten och kunskapsutbyte

mellan länderna. Utformningen av respektive public service-bolags uppdrag är dock en nationell angelägenhet.

För att synliggöra nordiskt utbud ytterligare krävs också ökad kunskap om möjligheter och hinder för stärkt samarbete kring spridning av nordiskt innehåll, både mellan de nordiska länderna och internationellt. Det finns redan idag ett utbrett samarbete kring produktion och distribution av nordiskt audiovisuellt innehåll, som bidrar till att synliggöra nordiskt utbud över landgränser. Bland annat genom kulturministrarnas satsning på Nordisk Film & TV Fond, där såväl nordiska filminstitut som public service-bolag och privata mediebolag ingår.

Här kan det dock finnas anledning att diskutera möjligheterna att stärka samarbetet ytterligare. De nordiska kulturministrarna har därför tillsatt en arbetsgrupp som ska utarbeta rekommendationer för att ytterligare främja spridning av nordiskt kvalitetsinnehåll, bland annat genom att se på förutsättningarna för ett stärkt nordiskt public service-samarbete.

Arbetsgruppen leds av Nordisk Film & TV Fond, och utgörs av personer i ledande befattningar från hela film- och tv-branschen, däribland public service. I arbetsgruppens uppdrag ingår att undersöka hur nordisk produktion och distribution av denna kan stärkas ytterligare, och se på förutsättningarna för en eventuell nordisk gemensam satsning. Som det påpekas i utskottets betänkande är detta komplexa frågor där en rad olika perspektiv kopplat till bland annat lagstiftning och upphovsrätt ska beaktas. Därför kommer en inledande marknadsanalys att tas fram och ligga till grund för arbetsgruppens diskussioner och rekommendationer för relevanta insatser på nordisk nivå.

I betänkandet till rekommendationen förtydligas att förslaget om undertexter gäller undertexter på nordiska program i förhållande till det land man befinner sig i (det vill säga danska undertexter i Danmark, och så vidare). Detta beskriver vad som redan är brukligt idag, nämligen att nordiska program textas till språket i landet där de sänds. Exempelvis visas svenska tv-serier i Danmark med danska undertexter, och vice versa.

Tillgång till och utveckling av de nordiska språken är prioriterade frågor för Nordiska ministerrådet för kultur. Deklaration för nordisk språkpolitik undertecknades 2024 av samtliga nordiska kultur- samt utbildningsministrar, och ligger till grund för ministerrådets arbete inom området.

Den nordiska språkdeklarationen syftar till en överordnad, samlad, långsiktig och effektiv språkpolitik. I deklarationen betonas bland annat vikten av att stärka barns och ungas intresse för nordiska språk. Här fyller audiovisuella medier en viktig roll, men även översättningar av litteratur och nordiska kulturstöd är viktiga verktyg för arbetet

med deklarationens målsättningar. Särskilt språkundervisning i skolan är central för att främja barns och ungas förståelse för de skandinaviska grannspråken.

Nordiska ministerrådet för kultur anser härmed att rekommendationen är uppfylld.

Udvalgets synpunkter

Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden takker for svaret fra Nordisk Ministerråd.

Udvalget ser positivt på det igangsatte arbejde med især arbejdsgruppen som kulturministre har besluttet sig for at sammensætte for at udvikle anbefalinger til yderligere at fremme formidlingen af nordisk kvalitetsindhold, herunder ved at se på betingelserne for et styrket nordisk samarbejde om public service-medier.

Udvalget har kunnet konstatere at arbejdsgruppen skal præsentere sine rekommandationer på kulturministrenes møde i forbindelse med Nordisk Råds Session i Helsingfors i oktober 2026. Udvalget er interesseret i at følge med i den efterfølgende debat om rekommandationerne.

Udvalget har beskæftiget sig meget med den nordiske film- og tv-branches stilling og hvordan det nordiske audiovisuelle samarbejde kan styrkes for at sikre international konkurrenceevne. Udvalget håber derfor at arbejdsgruppens rekommandationer kommer at indeholde konkrete rekommandationer om hvordan tv- og filmbranchen i Norden kan styrkes og hvilken rolle public service medierne i Norden kan spille i den styrkelse.

I den sammenhæng vil Udvalget påminde om de gældende public service kontrakter som allerede beskriver hvordan public service-medierne i Norden skal formidle indhold fra og om Norden.

Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden foreslår, at Nordisk Råd tager svar på rekommandation 11/2025 hvad angår Public service-medier til efterretning og anser den som færdigbehandlet for rådets vedkommende.

Skagen, den 22. juni 2026

Guðmundur Ari Sigurjónsson (Sf)
Bente Estil (A)
Anna Vikström (S)
Marko Kilpi (saml)
Monica Molvær (H)

Noora Fagerström (saml)
Ulrica Liljeberg (C)
Sandra Sigurðardóttir (Vr)
Anne Grethe Hauan (FrP)
Björg Brynhildardóttir Egholm (T)

